

POSTANOWIENIE

6 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 6 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. C. i Ł. C.
przeciwko Banku spółki akcyjnej w W.
o ustalenie i o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 17 lutego 2022 r., I ACa 748/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 5.434 zł
(pięć tysięcy czterysta trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w
wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po
upływie tygodnia od dnia doręczenia obowiązanemu odpisu
niniejszego postanowienia.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 17 lutego 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie z powództwa K. C. i Ł. C. przeciwko Banku S.A. z siedzibą w W., o ustalenie i o zapłatę, na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 23 kwietnia 2021 r., zmienił zaskarżony wyrok częściowo w punkcie drugim w ten sposób:

- iż ustalił, że umowa kredytu mieszkaniowego [...] hipoteczny nr [...] zawarta w dniu 23 sierpnia 2007 pomiędzy Ł. C. i K. C. a Bankiem S.A. z siedzibą w W. zmienioną Anekssem nr 1 z dnia 5 września 2008 r. jest nieważna w całości;
- zasądził od pozwanego Banku S.A. z siedzibą w W. na rzecz powodów K. C. i Ł.C. kwotę 840 934, 90 zł (osiemset czterdzieści tysięcy dziewięćset trzydzieści cztery złote dziewięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 746 739, 95 zł (siedemset czterdzieści sześć tysięcy siedemset trzydzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 grudnia 2018 r. do dnia 30 marca 2021 r.; od kwoty 96 194, 95 zł (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 28 grudnia 2020 r. do dnia 30 marca 2021 r.; z tym że zapłata przez Bank S.A. z siedzibą w W. na rzecz K. C. i Ł. C. kwoty 840 934, 90 zł (osiemset czterdzieści tysięcy dziewięćset trzydzieści cztery złote dziewięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi: od kwoty 746 739, 95 zł (siedemset czterdzieści sześć tysięcy siedemset trzydzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 11 grudnia 2018 r. do dnia 30 marca 2021 r.; od kwoty 96 194, 95 zł (dziewięćdziesiąt sześć tysięcy sto dziewięćdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt pięć groszy) od dnia 28 grudnia 2020 r. do dnia 30 marca 2021; nastąpi za jednoczesnym zaoferowaniem przez K. C. i Ł. C. na rzecz Bank S.A. z siedzibą w W. kwoty 1.117.662,43 zł (jeden milion sto siedemnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt dwa złote czterdzieści trzy grosze);
- punkt trzeci w ten sposób, iż ustalił, że pozwany Bank S.A. z siedzibą w W. ponosi w całości koszty postępowania, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.
- oddalił apelację pozwanego w całości;
- ustalił, iż pozwany Bank S.A. z siedzibą w W. ponosi w całości koszty postępowania apelacyjnego, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Okręgowym w Warszawie.

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła strona

pozwana, zaskarżając wyrok w części w zakresie pkt I pp. 1 oraz w całości w zakresie pkt I pp. 3 wyroku i pkt II i pkt III wyroku).

3. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłanki określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się

instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna strony pozwanej nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, że w sprawie zachodzą powołane przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c.

7. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

8. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

9. W przedmiotowej sprawie nie została spełniona żadna z wyżej wymienionych przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania, a przedstawione problemy prawne, dotyczące umowy kredytu, zostały już rozstrzygnięte w wyrokach Sądu Najwyższego: z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22; z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22; z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 oraz w wyroku TSUE z 8 września 2022 r. (C-80/21, C-81/21, C-82/21, Deutsche Bank Polska i Bank Millennium). Ponadto Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w kontekście podnoszonych problemów w uzasadnieniach postanowień wydanych w ramach tzw. przedsądu (zwłaszcza w sprawach I CSK 5852/22 i I CSK 5214/22, a dodatkowo (w tym miejscu wymienionych tylko przykładowo) w sprawach I CSK 3753/23, I CSK 1261/23, I CSK 2028/23, I CSK 5948/22, I CSK 3940/22). Ponadto, w zakresie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, opartego na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to należy dodać, że Sąd Najwyższy wypowiadał się w zakresie przedstawionego problemu w uchwale z 16 lutego 2021 r., III CZP 11/20.

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

11. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w związku z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[a!]

[SOP]